

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ  
ВІЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ  
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**



**МАТЕРІАЛИ**  
**100 – і**  
**підсумкової наукової конференції**  
**професорсько-викладацького персоналу**  
**Вищого державного навчального закладу України**  
**«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**  
**11, 13, 18 лютого 2019 року**

**(присвячена 75 - річчю БДМУ)**

**Чернівці – 2019**

УДК 001:378.12(477.85)

ББК 72:74.58

М 34

Матеріали 100 – ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет», присвяченої 75-річчю БДМУ (м. Чернівці, 11, 13, 18 лютого 2019 р.) – Чернівці: Медуніверситет, 2019. – 544 с. іл.

ББК 72:74.58

У збірнику представлені матеріали 100 – ї підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет», присвяченої 75-річчю БДМУ (м.Чернівці, 11, 13, 18 лютого 2019 р.) із стилістикою та орфографією у авторській редакції. Публікації присвячені актуальним проблемам фундаментальної, теоретичної та клінічної медицини.

Загальна редакція: професор Бойчук Т.М., професор Іващук О.І., доцент Безрук В.В.

Наукові рецензенти:

професор Братенко М.К.  
професор Булик Р.Є.  
професор Гринчук Ф.В.  
професор Давиденко І.С.  
професор Дейнека С.Є.  
професор Денисенко О.І.  
професор Заморський І.І.  
професор Колоскова О.К.  
професор Коновчук В.М.  
професор Пенішкевич Я.І.  
професор Сидорчук Л.П.  
професор Слободян О.М.  
професор Ткачук С.С.  
професор Тодоріко Л.Д.  
професор Юзько О.М.  
д.мед.н. Годованець О.І.

ISBN 978-966-697-543-3

© Буковинський державний медичний  
університет, 2019



Ілашук Т.О.

**РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ**

**КОМПЛЕКСНОЇ НДР «КЛІНІКО-ПАТОГЕНЕТИЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ  
ДИФЕРЕНЦІЙОВАНИХ СПОСОБІВ ЛІКУВАННЯ ХВОРИХ  
НА АРТЕРІАЛЬНУ ГІПЕРТЕНЗІЮ,  
ДИФУЗНІ УРАЖЕННЯ ПЕЧІНКИ НЕВІРУСНОГО ПОХОДЖЕННЯ  
ТА ХРОНІЧНІ ДЕРМАТОЗИ З УРАХУВАННЯМ СТАНУ ЕНДОКРИННОЇ,  
ІМУННОЇ СИСТЕМ, КИШКОВОГО БІОЦЕНОЗУ ТА МЕТАБОЛІЧНИХ ПРОЦЕСІВ»  
КОЛЕКТИВОМ КАФЕДРИ ПРОПЕДЕВТИКИ ВНУТРІШНІХ ХВОРОБ**

*Кафедра пропедевтики внутрішніх хвороб*

*Вищий державний навчальний заклад України*

*«Буковинський державний медичний університет»*

Четвертий рік триває виконання колективом кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб комплексної науково-дослідної роботи на тему «Клініко-патогенетичне обґрунтування диференційованих способів лікування хворих на артеріальну гіпертензію, дифузні ураження печінки невірусного походження та хронічні дерматози з урахуванням стану ендокринної, імунної систем, кишкового біоценозу та метаболічних процесів».

Актуальність планування та виконання даного наукового дослідження була пов'язана з тим, що в усьому світі зберігається тенденція до зростання кількості осіб з артеріальною гіпертензією, захворюваннями гепатобіліарної системи та хронічними дерматозами. В Україні 30% дорослого населення страждає на артеріальну гіпертензію, хвороби органів травлення посідають третє місце в загальній структурі хронічної захворюваності та друге – в структурі первинної хронічної захворюваності населення. Подібна ситуація спостерігається у Європі, де кожний четвертий випадок смерті осіб віком понад 40 років пов'язаний з хронічними дифузними ураженнями печінки.

Не зважаючи на сучасні можливості фармакотерапії зазначених патологічних станів, не завжди вдається досягнути належного терапевтичного ефекту в комплексному лікуванні згаданих патологічних станів. Причина цього вбачається у недостатньому вивчені можливого впливу коморбідних порушень функціонування ендокринної, імунної систем, розвитку певних дизметаболічних процесів.

Метою НДР є підвищення ефективності лікування хворих на артеріальну гіпертензію, дифузні ураження печінки шляхом корекції виявлених порушень функціонування ендокринної, імунної систем, змін метаболічних процесів та мікробіоти кишечника.

Роки виконання НДР виявилися надзвичайно плідними. Так, на кафедрі пропедевтики внутрішніх хвороб були захищені та затверджені ДАК України 1 докторська та 3 кандидатських дисертаційних робіт. В 2018 році заплановане виконання ще 2 кандидатських дисертацій. Результати НДР опубліковані в 3 монографіях, 205 статтях, з них 69 в зарубіжних виданнях, 331 тезах, в тому числі 44 зарубіжних. Новизна та актуальність НДР захищенні 21 патентом на корисну модель, представлена в 1 нововведені, 1 інформаційному листі та 1 методичних рекомендаціях.

Проведені дослідження дозволили поглибити уявлення про механізми розвитку, прогресування патологічних змін органів ендокринної системи, травної системи у хворих на дифузні зміни печінки невірусного походження, артеріальну гіпертензію. На основі проведених досліджень будуть запропоновані шляхи покращання лікування хворих на дифузні зміни печінки невірусного походження, артеріальну гіпертензію залежно від стану ендокринної, імунної систем, мікробіоценозу кишечника та метаболічних процесів. Проведені дослідження матимуть позитивний фармако-економічний ефект, внаслідок покращення результатів лікування зазначеного контингенту хворих.

В 2015 р. та 2018 р. кафедрою пропедевтики внутрішніх хвороб проведено 2 науково-практичні конференції з міжнародною участю «Превентивна медицина: реалії та перспектива», що були внесені до Реєстру наукових форумів МОЗ України. В роботі форумів



прийняли участь науковці Грузії, Румунії, Республіки Молдови, провідних медичних університетів України.

Впродовж заключного року виконання планується і надалі публікація статей у фахових журналах, тез доповідей у науковій пресі, подання заявок на корисну модель, нововведені та інформаційних листів, виступи на наукових форумах державного та міжнародного рівня.

Представлені результати доводять актуальність проблем, що вивчаються в процесі виконання НДР та, водночас, відкривають нові перспективи наукових пошуків в галузі внутрішньої медицини. Планується продовжити вивчення проблеми коморбідності та поліморбідності в кардіологічній, гастроентерологічній, ревматологічній та пульмонологічній практиці, оскільки саме врахування взаємообтяження дозволить оптимізувати результати комплексного лікування захворювань внутрішніх органів. Саме на це буде націлена подальша наукова робота колективу кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб.

Казанцева Т.В.

**ГІПОКСИЧНО-ГІПЕРКАПНІЧНІ ТРЕНУВАННЯ  
У КОМПЛЕКСНОМУ ЛІКУВАННІ ХВОРИХ НА АРТЕРІАЛЬНУ ГІПЕРТЕНЗІЮ  
АСОЦІЙОВАНУ ІЗ ЦУКРОВИМ ДІАБЕТОМ 2-ГО ТИПУ:  
ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ**

*Кафедра сімейної медицини*

*Вищий державний навчальний заклад України  
«Буковинський державний медичний університет»*

У другій половині ХХ ст. підвищився інтерес учених щодо використання адаптації до гіпоксії в якості метода лікування пацієнтів на артеріальну гіпертензію (АГ). Адаптація до періодичної гіпоксії та гіпоксій-гіперкапнії підвищує загальну резистентність організму і функціональний резерв міокарда, покращує мікроциркуляцію. Кращий ефект чинять гіпоксично-гіперкапнічні тренування (ГГТ).

Метою дослідження було оцінити ефективність застосування гіпоксично-гіперкапнічних тренувань у комплексному лікуванні хворих на АГ із супровідним цукровим діабетом (ЦД) 2-го типу залежно від базисного антигіпертензивного препарату.

Обстежено 64 хворих на АГ асоційовану із ЦД 2-го типу, які отримували в якості базисного антигіпертензивного препарату еналаприл 10-20 мг/добу (26 чол.), та моксонідин 0,2-0,4 мг/добу (38 чол.). Основну групу досліджуваних склали хворі (25 чол.), які паралельно із антигіпертензивною терапією застосовували ГГТ методом дихання через додатковий «мертвий» простір (ДМП) об'ємом 500, 700 і 1000 мл<sup>3</sup>. Тренування проводилися тричі на день по 15 хвилин з визначенням АТ і пульсу до та після процедури під контролем середнього медичного персоналу і самостійно, після опанування хворим даної методики. Загальна тривалість тренувань становила 1 місяць. Решта 39 хворих становили контрольну групу.

Оцінювали якість життя пацієнта, вивчали показники ліпідного (загальний холестерол (ЗХС), триацилгліцероли (ТГ), ліпопротеїни низької щільноті) та вуглеводного (глюкоза крові, інсулін крові, індекс НОМА-IR) обміну.

За час лікування дещо покращився суб'єктивний стан хворих: менше стали турбувати головний біль, загальна втома, зменшилися «діабетичні» скарги. Об'єктивно: спостерігали нормалізацію АТ (від  $153,56 \pm 11,11 / 91,40 \pm 5,31$  до  $134,20 \pm 4,72 / 82,20 \pm 3,84$  мм рт. ст.;  $p < 0,001$ ).

Порівнюючи ефективність традиційної (медикаментозної) терапії з комбінованою (із застосуванням ГГТ) у хворих на АГ із супровідним ЦД 2-го типу, ми виявили наступне: комбінована терапія більш суттєво впливала на показники ліпідного та вуглеводного обмінів, особливо у групі моксонідину.

Якщо застосування еналаприлу спричинило зниження концентрації ЗХС на 9,9%, моксонідину – на 7% (контрольна група), то лікування хворих на АГ цими ж препаратами на